

همه آنچه باید درباره عید فطر و زکات آن بدانیم

برکتی به نام زکات

حمیده ذاکری | در روزهای گذشته میهمان ضیافت الهی بوده ایم و با نزدیک شدن به روزهای پایان ماه در آستانه عید فطر با توجه به این امر که پرداخت زکات فطره واجب مؤکد است به سراغ مراجع عظام رفته ایم و در مورد میزان زکات فطریه پرسیده ایم؛ پاسخ های ایشان را در ادامه می خوانید.

فطریه مهمان بر عهده کیست؟

آیت ا... خامنه ای: مهمان اگر نان خور صاحب خانه محسوب شود فطریه او بر عهده میزبان است؛ مگر اینکه مهمان فطریه را به و کالت از طرف او پرداخت کند. توجه داشته باشید که میهمان با یک شب نان خور محسوب نمی شود و فطریه به عهده خودش است.

آیت ا... سیستانی: کسی که تنها برای افطار شب عید دعوت شده است، نان خور میزبان محسوب نمی شود و فطره اش بر عهده صاحب خانه نیست.

آیت ا... مکارم شیرازی: فطریه مهمان بر عهده صاحب خانه نیست؛ مگر اینکه برای چند شب مهمان او باشد. به طوری که نان خور او محسوب شود.

آیت ا... خامنه ای

مبلغ زکات فطره	مبلغ کفاره روزه
عمد	غیر عمد
	
۶۵،۰۰۰	۱۶،۰۰۰
۱۸۰،۰۰۰	۹۶۰،۰۰۰

آیت ا... سیستانی

مبلغ زکات فطره
عمد

۷۰،۰۰۰
۱۸۰،۰۰۰
۱۲۰،۰۰۰

آیت ا... وحید خراسانی

مبلغ زکات فطره
عمد

۷۰،۰۰۰
قیمت روز

آیت ا... مکارم شیرازی

مبلغ زکات فطره
عمد

۶۵،۰۰۰
۱۸۰،۰۰۰

آیت ا... جوادی آملی

مبلغ زکات فطره
عمد

قیمت روز
قیمت روز

آیت ا... نوری همدانی

مبلغ زکات فطره
عمد

۶۵،۰۰۰
۱۸۰،۰۰۰

فطریه به چه کسانی تعلق می گیرد؟

پرداخت به مسکینان کسانی که سطح مالی شان از فقیر پایین تر است	پرداخت به فقیران افراد نیازمند و تهی دست	پرداخت در راه خدا امور عام المنفعه مانند ساخت مسجد، مدرسه و...	پرداخت به بدهکاران کسانی که توان پرداخت بدهی خود را ندارند	پرداخت به زلزله زدگان زکات به شیعیان نیازمند تعلق می گیرد و با این شرط به زلزله زدگان نیز تعلق می گیرد	پرداخت به مسافران کسانی که در راه مانده اند و هزینه بازگشت به شهر خود را ندارند	پرداخت به نایب امام نایب امام و کارمندی که مأمور جمع آوری زکات و رساندن آن به نیازمندان هستند
---	---	---	---	---	--	--

عید فطر را چگونه برگزار کنیم؟

امروز، روز پاداش است

عید فطر، روز جشن بندگی پروردگار و شادی افرادی است که در میهمانی الهی، خودی نشان داده اند. یک ماه روزه گرفته اند و درکنار انجام واجبات، به مستحبات هم توجه کرده و حرمت ماه خدا را نگه داشته اند و حالا منتظر قبولی اعمالشان در پیشگاه پروردگار هستند؛ به همین دلیل است که مادر این روز، نماز می خوانیم و امیدوار به فضل و رحمت خداوند، با شادی به استقبال ماه نو می رویم؛ روزی که برپایه روایات، محبوب ترین روز نزد رسول خدا (ص) است. و ائمه اطهار (ع) همگی آن را گرامی داشته اند. در آستانه فرارسیدن این عید بزرگ، نگاهی به سیره عملی اهل بیت (ع) در زمینه برگزاری اعیاد انداخته ایم تا بتوانیم به الگویی بهتر برای بزرگداشت این روز برسیم. در ادامه، چند پیشنهاد برای نحوه برگزاری عید فطر در خانه و کنار خانواده مان با توجه به اعمال و آداب این روز آمده است.

شب عید را زنده کنید!

اعمال عید فطر از شب آخر ماه رمضان آغاز می شود. خوب است در این شب، مانند شب های قدر به احیا بپردازید. رسول خدا (ص) در روایتی چنین فرموده اند: «شخصی که شب عید را زنده نگه دارد، روزی که قلب ها می میرند، قلبش نمی میرد». در روایتی که امام کاظم (ع) از امام علی (ع) نقل کرده اند، آمده است: «مرشادمان می سازد هر آن که در طول سال، خودش را در چهار شب (برای عبادت) فارغ سازد؛ شب عید فطر، شب عید قربان، شب نیمه شعبان و شب اول ماه رجب». همچنین از امام باقر (ع) نقل شده است که علی بن حسین (ع) شب عید فطر را در مسجد می ماند و تا صبح نماز می خواند و شب زنده داری می کرد و می فرمود: «این شب کمتر از شب قدر نیست». در کتاب های ادعیه، اعمال و آدابی برای شب عید فطر توصیه شده است؛ از جمله خواندن دعا، برپایی نماز و قرائت قرآن. خواندن دعای استهلال به هنگام رؤیت هلال شوال و زیارت امام حسین (ع).

صبح عید را دریابید!

وقت دیگر برای عبادت و توجه، سحر این روز است. در اعمال روز عید فطر آمده است که پیش از نماز عید، زکات فطره را جدا سازید. اگر دسترسی به مستحق دارید، بپردازید؛ وگرنه کنار بگذارید. خوب است بدانید از اثرات فطریه این است که از مرگ های ناگهانی جلوگیری می کند. عمل دیگری که پیش از نماز عید توصیه شده است، افطار کردن است؛ به این معنی که پیش از رفتن برای نماز، بهتر است خوراکی مانند خرما یا شیرینی بخوریم. شیخ مفید در این باره گفته است: «خوردن مقدار کمی از تربت سیدالشهدا (ع) که برای هر دردی شفاست، مستحب است». در این روز، خواندن دعای ندبه نیز توصیه شده است. شما می توانید صبحانه را با خواندن این دعا ترکیب کنید و به همراه اهالی خانه یا اقوام و آشنایان، پیش از نماز عید یا پس از آن، یک مجلس دعا برگزار کنید.

عید را با تطهیر آغاز کنید!

اعمال روزهای خاص و مهم در تقویم دینی، معمولاً با غسل و تطهیر آغاز می شود. غسل روز عید فطر نیز یکی از اعمال مستحب این روز است. همان طور که گفتیم، این ادبی است که برای سایر اعیاد هم ذکر شده و در توصیه های ائمه اطهار (ع) هم آمده است. امام علی (ع) درباره این عمل مستحب، چنین فرموده اند: «غسل عیدها، سبب پاکی کسانی است که برای درخواست نیاز به درگاه خدا روی می آورند و هم پیروی از روش [پیامبر ص] است». (بحار الانوار، ج ۹۱، ص ۱۱۸). امام سجاد (ع) نیز با تأکید بر غسل در اعیاد به پاکی درون و بیرون انسان با هم توصیه کرده و در این باره فرموده اند: «همه شما باید در روز عید، زینت و غسل و آرایش کنید و از دعای وارد شده آن روز به قدر توان بخوانید و مبادا کاری کنید که چهره ظاهری شما، زیبا و عمل شما زشت باشد». (مستدرک الوسائل، ج ۶۷۶).

برای خدا اجتماع کنید!

عید فطر را بیشتر ما با نماز باشکوهش می شناسیم. این نماز در حقیقت اجتماع بزرگی از مسلمانان است که در آن، هم جشن بندگی را برگزار می کنند، بسیاری از مؤمنان در محل نماز، دوستان و اقوام را می بینند و با تبریک عید، دیدارها را تازه می کنند. فضل بن شاذان در این باره می گوید: شنیدم که امام رضا (ع) می فرمایند: «روز فطر، عید قرار داده شد تا برای مسلمانان، محل گرد همایی باشد که در آن جمع شوند و به خاطر خدای عزوجل به صحنه آیند و خدا را به خاطر نعمت هایش به شکوه و بزرگی یاد کنند تا هم روز عید باشد و هم روز اجتماع. هم روز بالندگی باشد و هم روز زکات دادن. هم روز رغبت و هم روز تضرع. چون روز فطر، روز اول سال است که خوردن و نوشیدن در آن حلال می شود و چون اول ماه های سال نزد اهل حق، ماه رمضان است. لذا خداوند دوست دارد اجتماعی در این روز برای مسلمانان باشد که خدا را در آن ستایش و تقدیس کنند».

بهترین پاداش را از خدا خواهید گرفت

تکنه آخر درباره روز عید فطر، مربوط به روزه اولی هاست. اگر فرزندی دارید که این رمضان نخستین تمرین عبادت و بندگی اش بوده است، بهتر است برای روز عید برنامه ای متفاوت برایش بچینید. این برنامه می تواند برگزاری جشنی ساده و خودمانی باشد یا دادن هدیه ای کوچک. به خاطر داشته باشید که هنگام دادن هدیه، توجه فرزندتان را به هدیه اصلی این روز که پاداش الهی فرزندتان است، جلب کنید. مهم ترین چیزی که در نماز عید فطر از خداوند خواسته می شود، آمرزش و مغفرت الهی و مبارک ساختن این عید با قبولی طاعات است. امام باقر (ع) می فرمایند: «رسول خدا (ص) فرمود هرگاه روز اول ماه شوال (عید فطر) فرامی رسد، یک منادی از سوی خداوند ندا درمی دهد: بشتابید به سوی جایزه هایتان!». آنگاه امام باقر (ع) رو به جابر کردند و فرمودند: «ای جابر! جوایز خدا مثل جایزه های این پادشاهان نیست؛ امروز، روز جایزه هاست».